

Eva Zøller
Fysioterapeut

**Patient-
historie**

Laser- behandling af hornhinder

kan være en traumatisk oplevelse
– uden fortrydelsesret...

Jeg er desværre født med dårligt syn, + 8,5 dioptrier på begge øjne, dvs. denne styrke havde jeg, indtil jeg blev opereret i foråret 2009, fortæller Eva Zøller.

Jeg vil dog gå en anelse tilbage i tiden og lige forklare, hvad der ledte mig til en operation: Jeg har, siden jeg var 14 år, båret kontaktlinser og

Følelsen af, at ingen kunne hjælpe og frygten for måske til sidst helt at miste synet, var ubærlig.

egentlig aldrig haft problemer med linser, men i 2008 fik jeg rifter på begge hornhinder. Dette skyldtes formentligt, at da jeg havde samme styrke på begge øjne, så kunne linserne også benyttes på begge. I længere tid har der muligvis siddet en urenhed på den ene linse, som har forårsaget rifter på begge hornhinder.

Disse rifter ville ikke rigtig forsvinde, selv om jeg ophørte med at anvende linserne i et par uger. I samråd med optikeren tog jeg derfor kontakt med en øjenlæge. Efter et par undersøgelser foreslog øjenlægen, at jeg fik en øjenoperation med laser, som er gratis, når synsstyrken afviger over +/- 6 dioptrier i forhold til normalsyn.

Store gener efter operationen

I februar 2009 blev det ene øje opereret og i april 2009 det andet. Operationerne gjorde ikke ondt, men de efterfølgende dage var seje, at komme igennem - øjnene gjorde ondt og løb i vand konstant. Det var en svær tid for mig, ikke

mindst, fordi jeg har tvillinger fra november 2007, så jeg var i høj grad på uanset smerter osv.

Mistillid opstår – eksperterne er uenige

Jeg gik til kontrol et par gange efterfølgende, og her begyndte min mistillid og bekymring lige så stille at opstå af flere grunde: For eksempel havde jeg fået forklaret, at mit syn ville ændre sig i løbet af de første par måneder, men den styrke, som kirurgen kom frem til, var +1. Min optiker kom frem til, at den målte styrke var + 4. Jeg kunne jo ikke bare gå ud og købe briller, dels fordi styrken stadig ville ændre sig og dels fordi, jeg ikke kunne vide med sikkerhed, hvilken styrke brillerne egentlig skulle være: +1 eller +4? Så jeg ventede og kunne da godt mærke, at synet blev stadig dårligere.

Min optiker syntes, at jeg burde få undersøgt øjnene af en øjenlæge igenokay, men nu blev jeg for alvor bekymret. Jeg skal her indskyde, at jeg bor i Gundsømagle med en søn

på 11 år og tvillinger på 2 år, så det kan ganske enkelt ikke undgås at skulle sætte sig bag rattet nu og da. Jeg købte derfor briller på apoteket, hvor max styrken er + 3,5. Dem så jeg slet ikke optimalt med, men de var bedre end ingen.

Bekymringen stiger - specialisterne er fortsat uenige. Jeg kontaktede altså en øjenlæge. Han kunne ikke gøre meget andet end at tage synsprøver af mig indtil december 2009, hvor jeg fik den besked, at mit syn ikke ville ændre sig så meget mere. Nu skulle jeg blot vente en månedstid, før jeg kunne kontakte min optiker og få bestilt briller. Ifølge øjenlægen var styrken nu på ca. + 5 til + 5,5, og jeg kørte stadig rundt med + 3,5 brillerne. En måned efter kontaktede jeg altså optikeren, som slet ikke kunne forstå, at mit syn nu ikke ville ændre sig mere. Og ganske rigtigt - det ændrede sig fortsat - jeg husker tydeligt, at han kiggede på mig med bekymret mine og sagde, at han ærlig talt ikke vidste, hvem der kunne hjælpe mig.

Følelsen af magtesløshed er ubærlig

Her brød min verden næsten sammen: Følelsen af, at ingen kunne hjælpe og frygten for måske til sidst helt at miste synet, var ubærlig.

Så slemt som at miste synet mente optikeren dog ikke, at det ville gå, men jeg fandt ikke

hans svar betryggende. Jeg tog kontakt til andre øjnlæger, som dog ikke vidste, hvem der kunne hjælpe mig. Min læge anede heller ikke sine levende råd.

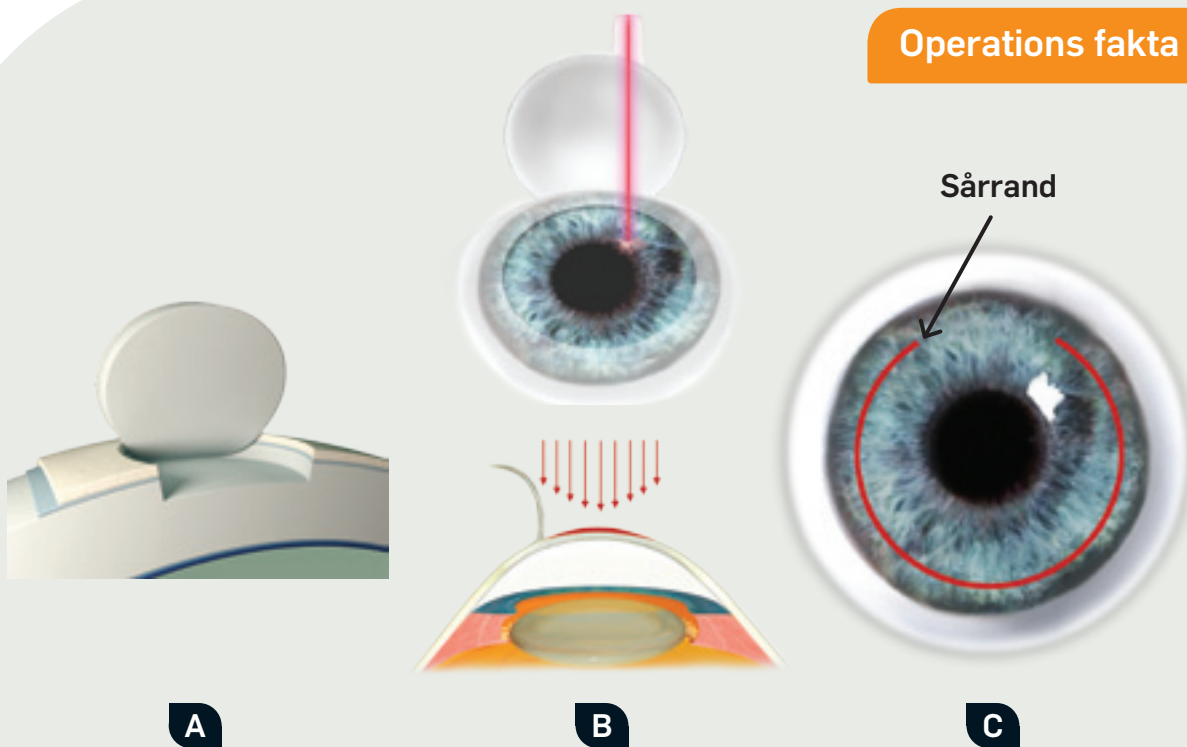
Det kan slet ikke beskrives, hvor bange og ked af det, jeg var over, at ingen kunne hjælpe mig. Nej, hvor var det svært, at finde overskuddet til de små tvillinger for ikke at tale om til ham, der efterhånden nærmede sig teenager alderen.

Stædighed og udholdenhed førte endelig til en pålidelig diagnose

Jeg er dog gudskelov ikke en, der giver let op, og jeg blev ved med at ringe rundt til eksperter på området. I foråret 2010 var jeg til undersøgelse på endnu en øjnlægeklinik, hvor man henviste mig til hornhindeeksperterne på Århus Universitetshospital. Her konstaterede man hurtigt, at pga. sollys var der nu en hel del

arvæv, hvor man havde opereret med laser. Dette kunne der ikke rigtigt gøres noget ved. Jeg måtte blot må håbe på, at arvævet på hver hornhinde ikke krøb ind over pupillen, hvorved jeg ville risikere at få et gråligt og uskarpt syn.

Efterfølgende har jeg fået en ny form for linser i stedet for briller bl.a. fordi, jeg ikke må få direkte sollys på hornhinden. Linserne er noget besværlige at anvende. Hver linse bliver lagt på en Tee, hvor

Operations fakta

Med en femtosekund-laser skæres i lokalbedøvelse en flap i hornhinden 0,11 mm dyb (A). Flappen løftes og det blottagte hornhindelag korrigeres med laser til en forbedret brydning (B). Flappen lægges på plads med en ganske tynd sårrand (C), som heler hurtigt. Kørekortsyn uden briller opnås for over 90% af de opererede.

Se også Øjenforeningens brochure 'Operation eller briller/kontaktlinser'.

Illustration:
Mediafarm

'skålen' fyldes med saltvand, hvorefter jeg skal lægge øjet ned på linsen, så vandet ikke ryger ud. Min brillestyrke er nu på +6 til +6,5 dioptrier.

Ville jeg have ladet mig operere med den viden og erfaring, som jeg har i dag?

Jeg er ikke i tvivl: Svaret er nej!

Forbedringen af synet på ca. 2 dioptrier er ikke markant og besværet med de særlige linser, der skal beskytte mod sollysets skadelige indvirkning på hornhindens arvæv, ville jeg meget gerne have været foruden. Men det værste er

frygten for, at arvævet måske alligevel kryber ind over pupillen.

Det der startede det hele - rifterne på begge hornhinder - ville jo være helet, hvis jeg blot havde undværet brug af linser i en månedstid eller to. Jeg synes ikke, at jeg blev advaret tilstrækkeligt af øjenlægen mod de risici, som er forbundet med laserbehandling herunder betydningen af, at arvævet beskyttes mod direkte sollys. Heller ikke den særlige risiko ved laseroperation, som er forbundet med langsynethed, blev jeg oplyst om.

Og jeg er skuffet over, at

de øjenlæger, som jeg konsulterede, ikke kunne diagnosticere arvævet ved operationen som årsagen til den fortsatte forringelse af mit syn, så jeg kunne være blevet henvist tidligere til Århus Universitetshospital.

Konklusion: Jeg vil i høj grad anbefale andre, at drøfte fordele og ulemper ved laserbehandling af hornhinden grundigt igennem med øjenlægen og ikke vige tilbage for at konsultere endnu en for at få en 'second opinion' - især hvis man er langsynet - for beslutningen kan altså ikke gøres om... ■

synvital®

synvital
PLUS®

- **Personlig service**
- **Økonomisk pakning**
- **Sendes direkte til Dem fra dag til dag**

MEDIVIT

Medivit ApS • Hyldegårdsvej 34 • 2920 Charlottenlund
Tlf: 5782 0305 • Fax: 3271 9401 • info@medivit.dk